

[Kjelgaard]

Skriftlig begrundelse.

Kirkernes Verdensråd har fra den specielle fond til bekæmpelse af racisme bevilget 125.000 dollars (ca. 675.000 kr.) til den militante oprørsbevægelse SWAPO i Namibia, angiveligt uden garanti for, hvad bevillingen bliver brugt til.

SWAPO fører guerillakrig mod det hvide styre i Sydafrika og har varslet optrapning af krigen, efter at Sydafrika har afvist FN's plan om at give landet uafhængighed. Det er en guerillakrig, som rammer civilbefolkningen. Yderligere fremgår det af dagspressen, at SWAPO ønsker at købe våben for millionbeløb i Sovjet og Kina.

Med mit spørgsmål ønsker jeg ministerens garanti for, at danske bevillinger bliver brugt i den ånd, de er givet i – som hjælp til nødlidende. Hvis det ikke er muligt for ministeren at dokumentere denne garanti, håber jeg, at han vil oplyse Kirkernes Verdensråd om hensigten med de danske bevillinger og henstille, at disse viderebevilles i samme ånd.

Formanden:

Spørgsmålet vil blive besvaret af minister Lise Østergaard.

Minister Lise Østergaard:

De danske bidrag, der ydes over den særlige bevilling til bistand til ofrene for undertrykkelse i det sydlige Afrika, bliver udelukkende anvendt til humanitære og uddannelsesmæssige formål. Bidragene er bundet til bestemte og nøje konkretiserede aktiviteter. De bliver altså ikke ydet som generelle tilskud hverken til nationale eller internationale hjælpeorganisationers virksomhed.

Organisationerne aflægger beretning og dokumenteret regnskab for den ydede bistand. Herved er det sikret, at de danske bistandsmidler bliver anvendt på den tilsigtede måde, altså at de anvendes udelukkende som humanitær og uddannelsesmæssig hjælp til nødlidende.

Den støtte, der er blevet kanaliseret gennem Kirkernes Verdensråd, er ydet til fordel for den nødlidende afrikanske befolkning i Zimbabwe og i Sydafrika, og den har bestået i forebyggende sundhedsarbejde, i bospisnings- og skoleprojekter og i bistand til fænglede familier samt til uddannelsesstipendier.

Derimod er der ikke ydet noget dansk statsbidrag til den særlige fond til bekæmpelse af racisme, som er omtalt i hr. Kjelgaards skriftlige begrundelse for det stillede spørgsmål. Denne fond har et selvstændigt budget, som er adskilt fra Kirkernes Verdensråds almindelige aktiviteter, og som sagt har vi ikke ydet noget bidrag til denne fond.

Kjelgaard (KF):

Som ministeren ganske rigtigt omtalte det, har jeg i min skriftlige begrundelse anført den sydafrikanske militante oprørsbevægelse, SWAPO osv. Den organisation har aldrig været min livret, og jeg mener heller ikke, den nogen sinde har været partiets venstre. Nu sagde ministeren igen, at den hjælp, Danmark yder, bliver ydet til humanitære formål. Jeg vil her tillade mig at citere, hvad hr. Arne Christiansen skrev i Berlingske Tidende for den 23. december 1977, efter at rigsrevisionen havde gennemgået nogle regnskaber. Dér står:

»Rigsrevisionen har for nylig konstateret, at de fornødne bilag ikke er til stede. Man ved altså ikke med sikkerhed, om de pågældende midler, som det hævdes, går til uddannelsesmæssig og humanitær bistand eller til andre formål.«

Jeg mener, det er meget foruroligende, at Kirkernes Verdensråd nu tilsyneladende er blevet ensidigt. Man har splittelse inden for egne rækker: Frelsens Hær har meldt sig ud, og der er stærke brydninger inden for organisationen. Derfor vil jeg spørge ministeren, om ministeren vil arbejde for eller give garanti for, at de penge, Danmark mener at skulle yde til såkaldt humanitær bistand, ikke kanaliseres gennem eller til organisationer, der er eller kan mistænkes for at være politisk ensidige, eller som i nogen grad kan mistænkes for at misbruge hjælpen.

Minister Lise Østergaard:

Jeg vil gerne gøre to bemærkninger til hr. Kjelgaards indlæg. Den første angår spørgsmålet om dokumentation for de bidrag, der er ydet til Kirkernes Verdensråd, hvor hr. Kjelgaard henviste til et indlæg fra hr. Arne Christiansen i dagspressen. Dette indlæg refererer til en bemærkning fra rigsrevisionen om den udviklingsbistand, der var ydet i året 1976-77, og det forholder sig sådan, at re-